

**A közúti árufuvarozási, személyszállítási tevékenységhez kapcsolódó jövedéki
adóvisszaigénylés lehetősége
2016**

Az Európai Unió több tagállamában, így Magyarországon is, a közúti árufuvarozási, személyszállítási tevékenységet végzők, jövedéki adó-visszaigénylést érvényesíthetnek. Magyarországon a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Jöt.) alapján 2011. január 1-jével lehet a közúti árufuvarozási, személyszállítási tevékenységhez felhasznált kereskedelmi gázolaj esetén jövedéki adó-visszaigénylést érvényesíteni. Az új jogintézmény bevezetésével a jogalkotó az árufuvarozók és a személyszállítást végzők támogatását, illetve a belföldi gázolaj forgalmazásának és felhasználásának növelését kívánta elérni.

A jövedéki szabályozásban a közúti árufuvarozási, személyszállítási tevékenységhez kapcsolódóan a kereskedelmi gázolaj jövedéki adó-visszaigénylésének lehetősége, teljesen új gazdálkodói kört érint, ezért célszerű a vonatkozó rendelkezéseket összefüggéseiben, az alkalmazását elősegítő magyarázatokkal ismertetni.

Visszaigénylésre jogosultak köre

A kereskedelmi gázolaj után a beszerzéskor megfizetett adóból a jövedéki adó egy része visszaigényelhető, ha az arra jogosult a kereskedelmi gázolajat üzemanyag-töltő-állomáson forgalmi rendszámra szóló üzemanyagkártyával vásárolta meg [57/C. § (1) bekezdés a) pont], vagy a megvásárolt kereskedelmi gázolajat magyarországi telephelyén üzemanyag-tárolásra rendszeresített – a tankolt mennyiséget rendszámonként, valamint a tankoló jármű kilométeróra állását rögzítő – üzemanyag-tankoló automatával ellátott üzemanyagtartályból elektronikus mérőeszközön keresztül töltötte be járművébe [57/C. § (1) bekezdés b) pont].

A Jöt. vonatkozó rendelkezése alapján a visszaigénylés jogintézményben a gázolaj, akkor minősül „kereskedelmi gázolaj”-nak, ha

- a közúti árufuvarozáshoz kapcsolódóan ellenszolgáltatás fejében vagy saját költségre kizárólag közúti árufuvarozásra szolgáló, legalább 7,5 tonna megengedett legnagyobb össztömegű gépjárművel vagy nyerges járműszerelvényvel (nyerges vontatóval) végzett tevékenységhez [Jöt. 7. § 51. pont a) alpont], vagy

- a személyszállításhoz kapcsolódóan akár menetrendszerű, akár nem menetrendszerű forgalomban, a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott M2¹ vagy M3² kategóriába tartozó gépjárművel (a továbbiakban: autóbusszal) végzett tevékenységhez [Jöt. 7. § 51. pont b) alpont]

használgják fel.

A visszaigénylésre jogosultak körét meghatározva, kizárólag azon közúti árufuvarozási, személyszállítási tevékenységet végző személy érvényesíthet jövedéki adó-visszaigénylést, akinek tevékenysége a fentieknek, azaz a kereskedelmi gázolaj fogalmának megfelel.

Amennyiben a közúti árufuvarozási tevékenységhez használt gépjárműnek vagy nyerges járműszerelvénynak a megengedett legnagyobb össztömege nem éri el a 7,5 tonnát vagy a személyszállítási tevékenységet nem autóbusszal végzik, akkor jövedéki adó-visszaigénylés nem érvényesíthető. Ezzel összefüggésben a megengedett legnagyobb össztömeg meghatározásánál a jármű jellegnek a forgalmi engedélyből történő megállapításánál – azaz a gépjármű nyerges vontatónak, vagy egyéb gépjárműnek minősül-e – az alábbiakra kell figyelemmel lenni.

A forgalmi engedélyek adattartalmát a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. Korm. rendelet 17. számú melléklete - mely három forgalmi engedély típust (A., B., C.) különböztet meg – szabályozza:

- Az A. pont szerinti, 1998. december 31-ig kiadott forgalmi engedély esetében a nyerges vontató jármű jelleg megállapítása a közúti járművek műszaki megvizsgálásáról szóló 5/1990. (IV. 12.) KÖHÉM Rendelet (a továbbiakban: ER.) 1. számú melléklete szerinti a Nemzeti Közlekedési Hatóság által kiállított műszaki adatlap adatai alapján lehetséges, amennyiben a nyeregterhelés rovat kitöltésre (0-nál nagyobb) kerül.
- A B. pont szerinti, 1999. január 1-étől bevezetett forgalmi engedély esetében, ha a H.3 pont (nyeregterhelés) adatot (0-nál nagyobb) tartalmaz nyerges vontatónak tekintendő, más esetben egyéb gépjármű.

¹ Személyszállításra használt járművek, amelyek a vezető ülésen kívül nyolcnál több ülőhellyel, és 5 tonnát meg nem haladó legnagyobb tömeggel rendelkeznek

² Személyszállításra használt járművek, amelyek a vezető ülésen kívül nyolcnál több ülőhellyel, és 5 tonnát meghaladó legnagyobb tömeggel rendelkeznek.

- A C. pont szerinti, a járművek nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó okmányokról szóló 1999/37/EK irányelv figyelembe vételével kiadásra kerülő forgalmi engedély esetében, ha a Nyeregterhelés (3) rovat adatot (0-nál nagyobb) tartalmaz nyerges vontatónak tekintendő, más esetben egyéb gépjármű.

A nyerges járműszerelvénnyel (nyerges vontató) esetében, a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV.12.) KÖHÉM Rendelet 20. § (1) bekezdése alapján a terhelhetőség a megengedett legnagyobb össztömeg és a sajáttömeg különbségéként határozható meg. Ennek alapján a megengedett legnagyobb össztömeget:

- Az A. pont szerinti, 1998. december 31-ig kiadott forgalmi engedély esetében a legnagyobb össztömeg a Törzslap (belül a második oldal) 11. pont saját tömeg, valamint 14. pont vontatásra vonatkozó adatok összege határozza meg.
- A B. pont szerinti, 1999. január 1-étől bevezetett forgalmi engedély esetében a Műszaki lap első oldal G pont Saját tömeg, valamint H.2 pont Átmenőfékes össztömegű vontatmány adatok összege határozza meg.
- A C. pont szerinti, a járművek nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó okmányokról szóló 1999/37/EK irányelv figyelembe vételével kiadásra kerülő forgalmi engedély esetében az első oldal G pont a saját tömeg, valamint O pont vontatási adatok összege határozza meg.

Figyelemmel a fenti rendelkezésekre, a legnagyobb össztömeget egyéb gépjárművek esetében, az alábbiak szerint kell meghatározni:

- Az A. pont szerinti, 1998. december 31-ig kiadott forgalmi engedély esetében a legnagyobb össztömeg a Törzslap (belül a második oldal) 12. pont Össztömeg rovatának adata határozza meg.
- A B. pont szerinti, 1999. január 1-étől bevezetett forgalmi engedély esetében a legnagyobb össztömeg a Műszaki lap első oldal F pont Megengedett legnagyobb össztömeg rovatának adata határozza meg.
- A C. pont szerinti, a járművek nyilvántartásba vételéhez kapcsolódó okmányokról szóló 1999/37/EK irányelv figyelembe vételével kiadásra kerülő forgalmi engedély esetében a legnagyobb össztömeg az első oldal F.1 pont Együttes tömeg rovatának adata határozza meg.

Amennyiben a közúti árufuvarozást teherautóból és utánfutóból álló járműszerelvénnyel végzik, azaz nem nyerges járműszerelvénnyel és a teherautó (gépjármű) megengedett legnagyobb össztömege nem éri el a 7,5 tonnát, akkor jövedéki adó-visszaigénylés nem érvényesíthető.

Amennyiben elsősorban daruzásra szolgáló, de árufuvarozási engedéllyel rendelkező, vontatásra is alkalmas autódaruval végeznek közúti árufuvarozási tevékenységet, mivel a kereskedelmi gázolaj fogalmához kapcsolódóan a „kizárólag közúti árufuvarozásra szolgáló gépjármű” feltétel nem teljesül, ezért jövedéki adó-visszaigénylés nem érvényesíthető.

Amennyiben a kizárólag közúti árufuvarozásra szolgáló gépjármű az áru ki- és berakodását könnyítő (pl.: daru, emelő stb.) berendezéssel van ellátva, akkor jövedéki adó-visszaigénylés érvényesíthető.

Amennyiben a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz használt és az egyéb, a fuvarozás, személyszállítás tényéhez szorosan köthető célra szolgáló segédberendezések (például hűtőberendezés, fűtőberendezés) üzemeltetésére – közvetlenül vagy szorosan – használták fel a gázolajat, akkor jövedéki adó-visszaigénylés érvényesíthető.

Visszaigényelhető jövedéki adótartalom

Az előző fejezet szerinti közúti árufuvarozási, személyszállítási tevékenységet végző személy, a kereskedelmi gázolaj beszerzésekor megfizetett jövedéki adótartalomról 2015. január 1-december 31. közötti időszakban literenként 11 Ft, 2016. január 1-jétől 7 Ft jövedéki adó-visszaigénylésére jogosult [57/C. § (1) bekezdés].

Általános szabály, hogy a literenként visszaigényelhető jövedéki adótartalom összegét érintően a kereskedelmi gázolaj felhasználásának időpontjában hatályos rendelkezést kell irányadónak tekinteni.

Fentiek alapján a visszaigénylésre jogosult a 2015. évben történt felhasználása után a 2016. január 20. napjától benyújtható éves, negyedéves, havi bevallásában a visszaigényelhető összeget literenként 11 Ft jövedéki adótartalommal állapíthatja meg.

A Jöt. 57/C. § (1) bekezdés 2016. január 1-jétől hatályos rendelkezését, azaz a literenként 7 Ft jövedéki adó visszaigénylését, azokban az esetekben kell alkalmazni, amelyekben a Jöt. 57/C.

§ (1) bekezdés szerinti visszaigénylési jog 2016. január 1. napján vagy azt követően keletkezik.

Fontos hangsúlyozni, hogy kizárólag azon felhasznált kereskedelmi gázolaj képezheti a jövedéki adó-visszaigénylés alapját, mely tekintetében a Magyarországon történő beszerzéskor fizetendő jövedéki adót (vagy legalább a visszaigényelendő jövedéki adó összegét) már kifizették, azaz megtörtént a pénzügyi teljesítés.

Nyilvántartásba vétel

Az előzőeken túlmenően a közúti áru fuvarozási, személyszállítási tevékenységhez kapcsolódó jövedéki adó-visszaigénylés érvényesíthetőségének feltétele, egy előzetes vámhatósági nyilvántartásba vétel. A nyilvántartásba vétel a vámhatóság arra vonatkozó döntése, amelynek során a benyújtott okmányok alapján a vámhatóság a jövedéki adó visszaigényelhetőségéhez szükséges feltételeket vizsgálja.

A nyilvántartásba vétel iránti kérelmet az adó-visszaigénylési jogosultság első ízben történő érvényesítését megelőzően legalább 30 nappal kell benyújtani a vámhatósághoz. A nyilvántartásba vételt követően az adatok változását 10 napon belül kell a vámhatósághoz bejelenteni [Jöt. 57/C. § (2) bekezdés].

A nyilvántartásba vételre, valamint a nyilvántartásba vett adatok módosítására vonatkozó kérelmet a Nemzeti Adó- és Vámhivatal szerveinek hatásköréről és illetékességéről szóló 485/2015. (XII. 29.) Korm. rendelet (a továbbiakban: NAV Korm. rendelet) 12. § és 16. § rendelkezései alapján Magyarországon székhellyel, telephellyel rendelkező személynek a székhelye, telephelye szerinti megyei (fővárosi) adó- és vámigazgatósághoz kell benyújtani.

A belföldön székhellyel, telephellyel vagy fiókteleppel nem rendelkező, kereskedelmi járművet üzemeltető személy esetében a más tagállamban vagy EFTA-országban (azaz Norvégiában, Svájcban, Liechtensteinben vagy Izlandon) regisztrált és ott kiadott nemzetközi fuvarozási engedéllyel rendelkező személy is kérelmezheti Magyarországon a nyilvántartásba vételt és jogosult jövedéki adó-visszaigénylés érvényesítésére [Jöt. 57/C. § (3) bekezdés]. Ezen személyek esetében a NAV Korm. rendelet 75. §-a különös hatásköri szabályokat állapít meg, azaz a Magyar Köztársaság területén székhellyel, telephellyel vagy fiókteleppel

nem rendelkező külföldi személy, nyilvántartásba vétele és jövedéki adó-visszaigénylése tekintetében a Kiemelt Adó- és Vámigazgatósága jár el.

A nyilvántartásba vételre, valamint a nyilvántartásba vett adatok módosítására vonatkozó részletszabályokat a Jöt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 8/2004. (III. 10.) PM rendelet (a továbbiakban: PM rendelet) 114/B. §-a tartalmazza.

A kérelmet a PM rendelet 24/A. számú melléklete szerinti adattartalommal kell benyújtani a vámhatósághoz [PM rendelet 114/B. § (1) bekezdés], mely a Nemzeti Adó- és Vámhivatal honlapján – <http://nav.gov.hu> – a *Nyomtatványkitöltő programok menü, nyomtatvány kitöltő programok, programok részletes keresése, egyszerű keresés, bevallás száma NAV_J21* elérési útvonalon található. A belföldön székhellyel, telephellyel vagy fiókteleppel nem rendelkező kérelmező a kérelmet angol, német vagy francia nyelven is benyújthatja. A honlapon további hasznos információk találhatóak a kereskedelmi gázolaj jövedéki adó-visszaigénylésével kapcsolatban kiadott Felhívásokban, mely ügyféli tájékoztatók a *Szabályzók menü, Felhívások* elérési útvonalon tekinthetők meg.

Visszatérve a nyilvántartásba vételre vonatkozó részletszabályokhoz, a kérelem mellékleteként kizárólag másolatban (azaz nem eredeti vagy hiteles másolatban) az alábbi dokumentumokat kell benyújtani [PM rendelet 114/B. § (2) bekezdés]:

- a) társasági szerződés (alapító okirat, alapszabály) vagy vállalkozói igazolvány;
- b) a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés b) pontja szerinti telephely használati jogcímének megállapítására alkalmas okirat;
- c) az adó-visszaigénylési jog érvényesítésével érintett kereskedelmi járművek forgalmi engedélye, bérelt kereskedelmi jármű esetén a bérleti szerződés is;
- d) közúti áru fuvarozási, illetve személyszállítási tevékenység folytatására jogosító engedély, saját számlás szállítás esetén a közúti áruszállítási vagy közúti személyszállítási igazolványt;
- e) a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben - az üzemanyagkártya használatára vonatkozó szerződés;
- f) pénzügyi képviselő alkalmazása esetén a pénzügyi képviselővel kötött szerződés.

A benyújtandó dokumentumokkal összefüggésben szükségesnek tartom hangsúlyozni, hogy aki a Közösségi Vámkódexről szóló 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet 5a.

cikke szerinti engedélyezett gazdálkodói tanúsítvánnyal (a továbbiakban: AEO tanúsítvány) rendelkezik, nem kell benyújtania az alábbi dokumentumok másolatát:

- a társasági szerződésnek (alapító okirat, alapszabály) vagy a vállalkozói igazolványnak;
- az adó-visszaigénylési jog érvényesítésével érintett kereskedelmi járművek forgalmi engedélyének, bérelt kereskedelmi jármű esetén a bérleti szerződésnek;
- közúti árufuvarozási, illetve személyszállítási tevékenység folytatására jogosító engedélynek, illetve saját számlás szállítás esetén a közúti áruszállítási vagy közúti személyszállítási igazolványának.

Ebben az esetben a kérelmen az AEO tanúsítvány számát is fel kell tüntetni [PM rendelet 114/B. § (3) bekezdés].

Az AEO tanúsítvány meglétéhez kapcsolódó egyszerűsítés a vám- és a jövedéki jogszabályok összehangolt alkalmazására vezethető vissza, hiszen az AEO tanúsítvány megszerzéséhez nagyon szigorú feltétel rendszernek kell megfelelniük a gazdálkodóknak, melyre figyelemmel nem indokolt a kereskedelmi gázolaj jövedéki adó-visszaigényléséhez kapcsolódóan a fentebb ismertetett okmányok becsatolása.

A nyilvántartásba vételhez kapcsolódó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával összefüggésben az alábbi gyakorlati esetpéldák ismertetését tartom szükségesnek:

- A PM rendelet 114/B. § (2) bekezdés e) pont alapján a nyilvántartásba vételi kérelemhez csatolni kell a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti esetben az üzemanyagkártya használatára vonatkozó szerződést. Az üzemanyagkártya olyan, az üzemanyag vásárlásakor az ellenérték kiegyenlítése használt készpénzkimélő fizetőeszköz, melynek alkalmazása esetén a vevő és az eladó közötti szerződésben az időszakonkénti, a vásárlás időpontjától eltérő időpontú számla kibocsátásában és pénzügyi teljesítésben állapodtak meg a kontraktus alanyai.

Amennyiben a becsatolt üzemanyagkártya szerződésből nem állapítható meg, hogy teljesül a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés a) pontja szerinti feltétel, azaz az üzemanyagkártya rendszámra szól vagy rendszám nélküli „garázs” kártya, akkor – a későbbi jogviták elkerülése érdekében, illetve abból a célból, hogy a nyilvántartásba vételt érintően a döntés meghozatala a tényállás teljes körű ismeretében történjen – szükséges az üzemanyagkártyák listájának mellékletként

történő csatolása, vagy a szerződés kiegészítése, (mely szerint az üzemanyagkártya rendszámra szól), vagy erre vonatkozóan a nyilvántartásba vételt kérelmező vagy az üzemanyagkártya kibocsátó általi nyilatkozat szintén mellékletként történő csatolása.

- A PM rendelet 24/A. számú melléklete szerinti adattartalmú kérelem a kereskedelmi jármű rendszáma mellett nem tartalmaz a műszaki vizsga érvényességére vonatkozó adatot, ezért a változás bejelentéshez kapcsolódóan nem kell az új műszaki vizsga érvényességét bejelenteni a vámhatósághoz. Természetesen a vámhatóság az utólagos adóellenőrzési tevékenysége keretében – szükség szerint – vizsgálja, hogy a lejárt műszaki érvényességgel rendelkező jármű esetén végeztek-e a jövedéki adó-visszaigénylés érvényesítésének feltételül meghatározott közúti áru fuvarozási és/vagy személyszállítási tevékenységét.
- Amennyiben az áru fuvarozási vagy személyszállítási tevékenységet folytató személy, magyarországi telephelyén üzemanyag-töltő állomást üzemeltet, melyből saját kereskedelmi járműve tankolását is végzi, akkor abban az esetben jogosult a jövedéki adó-visszaigényléshez kapcsolódó nyilvántartásba vételre a Jöt 57/C. § (1) bekezdés b) pontja alapján, ha a jogszabályi hely e pontjában foglalt feltételek maradéktalanul teljesülnek. A fentiek figyelembe vételével, ha az üzemanyag-töltő állomáson egy tartályból is történik a gázolaj kiszolgálása, nem jelent akadályt a kereskedelmi gázolajjal kapcsolatos nyilvántartásba vétel és a jövedéki adó visszaigénylése tekintetében. Fontos kritérium, hogy a saját tankolás, valamint a kiskereskedelmi értékesítés elkülöníthető legyen az üzemanyag-töltő állomás által a vezetni rendelt nyilvántartásokban.

A kérelmező a nyilvántartásba vételt követően, mint az általa használt gépjármű vagy nyerges vonatató (a visszaigénylés jogintézményéhez kapcsolódóan kereskedelmi jármű) üzemeltetője, illetve – bérelt kereskedelmi jármű esetében – bérlője jogosult jövedéki adó-visszaigénylés érvényesítésére.

Adó-visszaigénylés

A nyilvántartásba vételt követően lehetséges a közúti áru fuvarozási, személyszállítási tevékenységhez kapcsolódóan jövedéki adó-visszaigénylést érvényesíteni.

Az adó-visszaigénylési jog:

- az üzemanyagöltő-állomáson történő tankolás esetében az adó-visszaigénylésre jogosult által megvásárolt gázolaj beszerzéséről a kereskedelmi jármű forgalmi rendszámát és kilométeróra állását is tartalmazó számla birtokában érvényesíthető [Jöt. 57/C. § (4) bekezdés a) pont], illetve
- a jogosult magyarországi telephelyén történő tankolás esetében a telephelyen történt tankolásokat dátum, mennyiség, forgalmi rendszám, kereskedelmi jármű kilométeróra állását részletező kimutatással dokumentálva érvényesíthető [Jöt. 57/C. § (4) bekezdés b) pont].

Az adózó az előzőeken túlmenően abban az esetben jogosult a felhasznált kereskedelmi gázolaj utáni adó-visszaigénylés érvényesítésére, amennyiben nem minősül a csoportmentességi rendelet (a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet) értelmében nehéz helyzetben lévő vállalkozásnak, illetve nincs vele szemben érvényben teljesítetlen visszafizetési felszólítás olyan korábbi bizottsági határozat nyomán, amely valamely támogatást jogellenesnek és a belső piaccal összeegyeztethetetlennek nyilvánított.

Nehéz helyzetben lévő vállalkozás”: olyan vállalkozás, amely tekintetében a következő feltételek közül legalább egy fennáll:

a) Korlátolt felelősségű társaság (ideértve a részvénytársaságot is) esetén (kivéve a kevesebb mint három éve létező kkv-kat, illetve a kockázatfinanszírozási támogatásra való jogosultság alkalmazásában az első kereskedelmi értékesítéstől számítva kevesebb mint hét éve működő olyan kkv-kat, amelyek a kiválasztott pénzügyi közvetítő által végzett átvilágítást követően kockázatfinanszírozási beruházásra jogosultak) jegyzett részvénytőkéjének több mint a fele elveszett a felhalmozott veszteségek miatt. Ez abban az esetben fordul elő, ha a felhalmozott veszteségeknek a tartalékokból (és minden olyan elemből, amelyet általában a társaság sajáttőkéje részének tekintenek) történő levonásával a jegyzett tőzrstőke felét meghaladó negatív halmozott összeg keletkezik. A „jegyzett tőke” adott esetben magában foglal minden részvénytőkét is.

b) Olyan társaság esetén, ahol legalább egyes tagok korlátlan felelősséggel bírnak (közkereseti társaság, betéti társaság, közös vállalat, egyesülés, egyéni cég) a társaság tartozásai tekintetében (kivéve a kevesebb mint három éve létező kkv-kat, illetve a

kockázatfinanszírozási támogatásra való jogosultság alkalmazásában az első kereskedelmi értékesítéstől számítva kevesebb mint hét éve működő olyan kkv-kat, amelyek a kiválasztott pénzügyi közvetítő által végzett átvilágítást követően kockázatfinanszírozási beruházásra jogosultak), a társaság könyveiben kimutatott tőkének több mint fele nincs meg a felhalmozott veszteségek miatt.

c) Olyan vállalkozás, amely ellen kollektív fizetéseképtelenségi eljárás indult, vagy ellene a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény alapján hitelezői kérelmére kollektív fizetéseképtelenségi eljárás indítható (csőd- vagy felszámolási eljárás alatt áll),

d) Amennyiben a vállalkozás megmentési támogatásban részesült és még nem fizette vissza a kölcsönt vagy szüntette meg a kezességvállalást, illetve szerkezetátalakítási támogatásban részesült és még mindig szerkezetátalakítási terv hatálya alá tartozik.

e) kis- és középvállalkozások kivételével olyan vállalkozás, amely esetében az előző két évben a könyv szerinti idegen tőke és saját tőke aránya meghaladta a 7,5-et és a kamatok, adózás és értékcsökkenési leírás előtti eredménnyel számolt kamatfedezeti ráta kevesebb volt 1,0-nél.

Az adó-visszaigénylési jog a vásárlás, illetve a telephelyen történt tankolás napján keletkezik, és legfeljebb a vásárlás, illetve a telephelyen történt tankolás hónapját követő 12 hónapon belül érvényesíthető [Jöt. 57/C. § (5) bekezdés].

Az adó-visszaigénylésre jogosult az adó-visszaigénylést választása szerint az adott évre vonatkozóan:

- évente, legkorábban a tárgyévet követő év január hónapjának 20. napjától igényelheti [Jöt. 57/C. § (6) bekezdés a) pont], vagy
- negyedévente, legkorábban a tárgynegyedévet követő hónap 20. napjától [Jöt. 57/C. § (6) bekezdés b) pont] igényelheti vagy
- havonta, legkorábban a tárgyhót követő hónap 20. napjától [Jöt. 57/C. § (6) bekezdés c) pont] igényelheti.

Fenti szabályozás szerint a jogosult egy adott negyedévben keletkező visszaigénylési jogát a tárgynegyedévet követő hó 20-ik napjától a beszerzés vagy tankolás hónapját követő 12 hónapon belül bármikor érvényesítheti, tehát a visszaigénylési jogosultság keletkezését követően a visszaigénylés a 12 hónapos érvényesíthetőségi időkorláton belül bármelyik bevallásban érvényesíthető. Az előzőek alapján 2011. október 20-át követően a visszaigénylő

például februári, májusi és szeptemberi beszerzések után is érvényesítheti egyszerre az I., II. és III. negyedévben keletkezett visszaigénylési jogosultságát. Amennyiben például az első negyedéves bevallásában egyes beszerzéseket nem szerepeltett, azok után visszaigénylését későbbi bevallásában is érvényesítheti.

Az üzemanyagkártyás vásárlásokról kiállított időszakai elszámoló számlán lévő azon beszerzések esetében, melyek áthúzódnak a következő negyedévre, a visszaigénylési jogosultság keletkezése szempontjából a tankolások időpontja a meghatározó, ezért a visszaigénylő megbonthatja a számlán szereplő tankolásokat, és az adott visszaigénylés tárgyidőszakát képező negyedévben tankolt üzemanyag mennyiség képezheti a visszaigénylés alapját. A következő negyedévben történt tankolásokat a következő negyedévben kell figyelembe venni, még ha egy számlán is kerültek feltüntetésre.

A visszaigénylő bevallását a BEV_J02 bevallási nyomtatványon nyújthatja be elektronikus úton vagy papír alapon a Jöt. 48/B. §-ban foglaltaknak megfelelően. A Nemzeti Adó- és Vámhivatalnak az állami adóhatóság hatáskörébe tartozó adók tekintetében egyébként elektronikus adóbevallásra kötelezett adózónak, a kereskedelmi gázolaj visszaigénylésével összefüggésben bevallását a vámhatósághoz elektronikusan kell benyújtania.

Az adó-visszaigénylési jog az adó-visszaigénylésre jogosult által megvásárolt gázolaj beszerzéséről a kereskedelmi jármű forgalmi rendszámát és kilométeróra állását is tartalmazó számla birtokában [PM rendelet 114/B. § (7) bekezdés a) pont], illetve telephelyen történt tankolás esetén dátum, mennyiség, forgalmi rendszám, kereskedelmi jármű kilométeróra állását részletező kimutatással dokumentálva [PM rendelet 114/B. § (7) bekezdés b) pont] érvényesíthető, azaz a bevallás mellékleteként a hatályos szabályozás értelmében nem kell dokumentumokat (számla másolat, kimutatás) benyújtani.

A BEV_J02 (jar) „Bevallás az ásványolaj, az alkoholtermék, a sör, a bor, a pezsgő és a köztes alkohol termék után fizetendő, illetve visszaigényelhető jövedéki adó összegéről, valamint az önellenőrzéssel történő helyesbítésről” bevallás nyomtatvány, és a hozzá tartozó kitöltési útmutató (help) a adóhatóság honlapján – <http://nav.gov.hu> – az alábbi elérési útvonalon található:

http://www.nav.gov.hu/nav/letoltesek/nyomtatvanykitolto_programok/nyomtatvanykitolto_programok_nav/bevallasok/bev_j02.html

A bevallás alkalmazását nem csak a hozzá tartozó részletes kitöltési útmutató segíti, hanem lehetőség van a bevallás első oldalán a „Visszaigénylés fajtája” rovatban a kereskedelmi gázolajra vonatkozó visszaigénylés bejelölésére, mely esetben kizárólag azon pótlapok lesznek aktívak, melyeket a kereskedelmi gázolaj jövedéki adó-visszaigénylésével összefüggésben kell kitölteni.

A jövedéki adó-visszaigényléshez kapcsolódó jogszabályi rendelkezések alkalmazásával összefüggésben, az alábbi gyakorlati esetpéldák ismertetést tartom szükségesnek:

- Amennyiben a kereskedelmi jármű tankolásával összefüggésben az üzemanyagkártya kibocsátója által kiállított számla, illetve a telephelyi tankolás esetén a kimutatás nem vagy tévesen tartalmazza a kilométeróra állást, akkor nem érvényesíthető kereskedelmi gázolaj jövedéki adó visszaigénylés, mivel ezekben az esetekben a számla nem felel meg a Jöt. 57/C. § (4) bekezdés a) pontja szerinti, illetve a kimutatás a Jöt. 57/C. § (4) bekezdés b) pontja szerinti rendelkezésnek.

Ebben az esetben akkor érvényesíthető visszaigénylés, ha a visszaigénylő – lehetőség szerint - intézkedik a hibás okmány szabályszerű javítása iránt.

- Amennyiben az üzemanyagkártya kibocsátója olyan számlát állít ki, amelynek mellékletében részletezik a kereskedelmi járművek forgalmi rendszámát, kilométeróra állását, tankolt mennyiséget, tankolás dátumát, de a kiállított számla és az azzal összefüggésben készített melléklet egy egységet képez, azaz a számla és melléklete egyértelmű hivatkozással összekapcsolható, valamint az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény, illetőleg a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény rendelkezései is érvényesülnek, akkor a jövedéki adó visszaigényelhető.
- Amennyiben a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés b) pontja szerinti telephelyen mechanikus kútféj üzemel, akkor nem teljesül a Jöt. 57/C. § (1) bekezdés b) pontjában meghatározott feltétel, azaz a járműbe a kereskedelmi gázolaj betöltése nem elektronikus mérőeszközön keresztül történik, így ezen esetben a jövedéki adó-visszaigénylés nem érvényesíthető.

Nemzeti Adó- és Vámhivatal